

Demokratid

Revideret 07.09.2016

Sct. Nicolai Skole
H.C. Andersensgade 4
4600 Køge
Køge Kommune

Skolens leder, Søren Hübbe Oxholm, og skolens bestyrelsesformand, Trine Nobelius, har begge givet deres accept til deltagelse i DM i skoleudvikling.

Formålet med projektet er: At udvikle elevernes kompetencer inden for demokratiske processer med fokus på deltagelse og ansvar. Uddybning: Gruppen bag *demokratid* har et håb og ønske om, at eleverne bliver hurtigere bevidste om, at de selv kan gøre en forskel i deres eget liv. At de hurtigere indser, at de har en stor del af ansvaret for, hvordan deres liv udvikler sig. Slutteligt også, at eleverne lærer at have respekt for demokratiet og uenigheder.

Nytænkning

Det nye som *demokratid* medfører er først og fremmest det faktum, at *demokratid* er et helt nyt fag på skolens skema. Og det er ikke blot en ny ramme med kendt indhold. Alt ved dette fag er nyt for både ledelse, lærere og elever.

Demokratid er elevernes fag. *Demokratid* er elevernes tid. Faget bliver kørt af eleverne (3.-9. klasse) selv ved hjælp af tre faste møderoller (mødeleder, ordstyrer og referent) samt en dagsorden. De enkelte klasser aftaler selv i fællesskab, hvordan disse møderoller fordeles, og hvordan dagsordenen gøres klar til hver lektion med *demokratid*.

I *demokratid* er intet for småt til dagsordenen. Så her kan kendte ting som skolens fysiske forhold, klasse-regler og mange andre ting drøftes af eleverne. Noget som eleverne dog *skal* tage stilling til, er skolens ni særlige dage. Ledelsen har i samarbejde med elevrådet udvalgt ni særlige dage, som bliver elevrådets dage og dermed elevernes dage. Som eksempel kan nævnes skoleårets første særlige dag, som var elevernes åbningsdag. Denne dag blev tilrettelagt som en dag, hvor *demokratid* blev introduceret for skolens elever af elevrådet. Op til dagen indspillede elevrådet en video, med hjælp fra en professionel instruktør, som forklarer, hvad *demokratid* er. Efterfølgende samme dag blev den første omgang af *demokratid* så afholdt i de enkelte klasser, hvor elevrødderne stod for at være mødeledere og ordstyrere, da de i sagens natur var mere inde i *demokratid* end resten af skolens elever. Her drøftede de så, hvilke aktiviteter, der kunne være sjove og lærerige til skolens næste særlige dag. International læsedag.

Hvad har udviklingsforløbet fokuseret på?

Udviklingsforløbet fokuserer primært på at danne eleverne til demokratiske og ansvarlige borgere, der skal blive bevidste om, at de selv kan gøre en forskel for dem selv og fællesskabet. Det udmøntes i praksis ved at lade eleverne stå for *demokratid*.

Det er endnu for tidligt at sige noget om effekten af udviklingsforløbet, men ved at observere elevernes adfærd og samtaler i *demokratid* ser det ud til, at de er villige til at gå i dialog med hinanden og tage stilling til de ting, som de forskellige dagsordener lægger op til. På den lange bane er det også et håb, at trivslen på skolen vil være stabilt høj, da eleverne netop skal lære at respektere hinandens uenigheder og forskelligheder.

I hvor høj grad er eller kan undervisningsforløbet blive en del af skolens hverdag?

Demokratid er i høj grad en del af skolens hverdag, da faget er skemalagt for alle klasser, og eleverne allerede er i gang med at planlægge årets første særlige dage. Ledelse, lærere, elever, skolebestyrelse og forældre har alle set videoen om *demokratid*, som elevrådet udarbejdede i august.

Da *demokratid* er et helt nyt fag med tilhørende nyt indhold, så er det vigtigt at pointere, at både elever og lærere skal vænne sig til en helt ny måde at tænke på i dette fag, da eleverne nu bliver langt mere ansvarlige for, at alt forløber tilfredsstillende, og læreren nu skal fungere som en konsulent i dette fag og kun træde til, når der er et åbenlyst behov for dette. Så eleverne skal altså vænne sig til, at de gerne må sige og mene noget uden forudgående accept fra læreren, og læreren skal meget hurtigt vænne sig til ikke at blande sig i det, eleverne taler om. Udfordringen er vist nok størst for lærerne.

Uddybende beskrivelse af projektet

Projektet betyder som tidligere nævnt, at der er indført et nyt fag på skemaet. Her skal eleverne være meget aktive og deltagende, hvor læreren til gengæld skal være langt mere passiv end i andre fag. Eleverne skal lære at håndtere møderollerne; mødeleder, ordstyrer og referent. De skal også lære at lave en relevant dagsorden til hver lektion, hvor de har *demokratid*. De skal håndtere og tænke forud for skolens særlige dage, så de hele tiden er på forkant med disse. Dette støtter elevrådslæreren dem i.

Idéen til dette projekt opstod i forbindelse med en ny udarbejdelse af skolens vision og værdigrundlag. I de indledende møder om *demokratid* deltog en repræsentant fra skolens ledelse, elevrådslæreren, formand og næstformand for elevrådet samt en ekstern konsulent. Langsomt, men sikkert tog arbejdet form, og i dag har skolen så *demokratid* på skemaet.

Klasserne har altid mulighed for at invitere elevrådslæreren ind til *demokratid* for at observere og give konstruktiv feedback på de oplevede lektioner.

Der er ingen tvivl om, at eleverne så småt er ved at have taget faget til sig. De bliver hele tiden mere bevidste om, hvor meget medindflydelse og ansvar forpligter.

Parterne i projektet

De deltagende parter i projektet er: Ledelsen, lærerne, eleverne, elevrådet og en ekstern konsulent, der er med til at opstille mål for projektet, eleverne og de særlige dage.

Elevrådet

Elevrådet består af to repræsentanter fra hver klasse begyndende med 3. klasse og sluttende med 9. klasse. I elevrådet vælges en formand, næstformand, sekretær, bestyrelsesrepræsentant og en fælleselevrådsrepræsentant. Formanden sidder automatisk i bestyrelsen og fælleselevrådet jf. elevrådets vedtægter.

Elevrådet er i dette skoleår inddelt i fire lige store arbejdsgrupper, der hver især har hovedansvaret for to af skolens ni særlige dage. Hver af disse grupper har én repræsentant fra hvert klassetrin.

Disse arbejdsgrupper deltager i et udvalgs møde med lærerne op til hver særlige dag, hvor lærerne får input fra elevrådet om ønsker til aktiviteter og struktur på disse særlige dage. Efterfølgende mødes lærerne så til et arbejds møde, hvor de skal tilrettelægge den kommende særlige dag med udgangspunkt i elevernes ønsker. I skrivende stund er der blevet lagt sidste hånd på planlægningen af den internationale læsedag, hvor eleverne har ønsket at afholde et orienteringsløb bestående af poster, der er særligt relevante for dansk og læsning.

Vejledning til andre

Ønsker man at udvikle demokratiet på skolen og elevernes ansvarsfølelse, så kan *demokratid* anbefales. Det kræver dog en del forarbejde ift. at få mål og fokus for forløbet på plads. Desuden ligger der også en del arbejde og planlægning i at få bredt idéen ud til skolens lærere, elever og forældre således, at det giver mening for alle, og at de forstår, hvad det nye fag handler om, og hvordan det skal udføres. Især udførelsen af faget skabte en del bekymring hos forskellige grupper.

Lasse Jensen

Elevrådets kontaktlærer

Mobil: 28 26 24 51

Andre skoler må gerne henvises til Sct. Nicolai Skole

Ting, der kan fremvises om *demokratid*:

Der er produceret en video, som skal oplyse om, hvad *demokratid* er. Denne video er skolen i besiddelse af.

Der er også skrevet en artikel om faget. Denne kan findes ved at følge dette link og bladere om til side 10:

<http://www.e-pages.dk/loerdagsavisen/1031/> Artiklen er desuden vedhæftet herunder.

Elever sætter demokrati på skemaet

Eleverne på Sct. Nicolai Skole i Køge har fået et nyt fag efter sommerferien. Det hedder *Demokratid*, og i modsætning til de andre fag, så er det eleverne selv, der bestemmer i denne time

Af Martin Rasmussen

UNDERSVISNING Elevdemokratiet har fået et boost på Sct. Nicolai Skole efter sommerferien, hvor et helt nyt fag skal være med til at øge elevernes mulighed for inddragelse i skolens hverdag.

Faget har fået navnet *Demokratid*, og her er det - i modsætning til alle andre fag - ikke læreren der bestemmer. Han eller hun er henvist til en konsulentrolle, for hensigten er, at eleverne selv skal styre timerne i *Demokratid*.

"Det er et projekt, der skal være med til at øge elevinddragelsen på skolen. Målet er et bedre klassedemokrati med øget inddragelse og mere respekt for hinanden," fortæller Karoline Kjelstrup Hansen, der er formand for elevrådet.

"Vi vil gerne skabe et klassedemokrati, hvor alle bliver hørt. Samtidig skal det give

elevrådet en bedre fornemmelse for, hvad der sker i klasserne," supplerer Luna Lykke, næstformand i elevrådet.

Ideen til det nye fag opstod i elevrådet sidste år, og siden blev den godkendt i skolebestyrelsen. Tiden er taget fra den understøttende undervisning, som blev indført med folkeskolereformen.

I praksis har alle klasser altså nu fået en elevstyret time, men de får ikke helt frit spil i forhold til, hvad der skal ske i timerne. Tiden skal bruges til at drøfte både interne udfordringer i klassen og emner, der omhandler hele skolen. De første gange medvirker repræsentanter fra elevrådet, men siden er det hensigten, at eleverne i klasserne skal styre møderne selv med ordstyrere og referenter.

De første *Demokratid* timer er allerede gennemført, og der vil blive evalueret løbende på det nye tiltag.

Elevrådsformand Karoline Kjelstrup Hansen (forrest til højre) og næstformand Luna Lykke (bagved) præsenterede sammen med Villum Nobelius det nye fag på Sct. Nicolai Skole for de øvrige elever.